TEISINGUMO TEISMO (devintoji kolegija) SPRENDIMAS

2024 m. liepos 4 d.*

„Apeliacinis skundas – Viešoji tarnyba – Laikinieji tarnautojai – Vertinimo ataskaita – Pareiga motyvuoti – Rūpestingumo pareiga – Ieškinys dėl panaikinimo ir žalos atlyginimo“

Byloje C-5/23 P

dėl 2023 m. sausio 5 d. pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateikto apeliacinio skundo

Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba (EUIPO), iš pradžių atstovaujama G. Predonzani ir K. Tóth, vėliau – K. Tóth,

apeliantė,

dalyvaujant kitai proceso šaliai:

KD, atstovaujamai *dikigoros* D.-A. Pappa, *avocats* A. Pappas ir S. Pappas,

ieškovei pirmojoje instancijoje,

TEISINGUMO TEISMAS (devintoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkė O. Spineanu-Matei, teisėjai J.-C. Bonichot (pranešėjas) ir S. Rodin,

generalinis advokatas M. Szpunar,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

* Proceso kalba: anglų.

Sprendimą

1 Apeliaciniu skundu Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba (EUIPO) prašo panaikinti 2022 m. spalio 26 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimą *KD / EUIPO* (T-298/20, EU:T:2022:671, toliau – skundžiamas sprendimas), kuriuo šis teismas panaikino KD vertinimo ataskaitą, pateiktą per 2019 m. vertinimo procedūrą (toliau – ginčijama ataskaita).

Teisinis pagrindas

Europos Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatai

2 Europos Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatų (toliau – Tarnybos nuostatai) 43 straipsnyje numatyta:

„Kiekvieno pareigūno sugebėjimai, naudingumas ir elgesys tarnyboje aprašomi metinėje ataskaitoje, kaip pagal 110 straipsnį numatė kiekvienos institucijos paskyrimų tarnyba. Toje ataskaitoje nurodoma, ar pareigūno darbo rezultatai buvo patenkinami, ar ne. Kiekvienos institucijos paskyrimų tarnyba nustato nuostatas, suteikiančias teisę pateikti apeliacinį skundą laikantis ataskaitos rengimo tvarkos, kuria turi būti pasinaudota prieš pateikiant skundą, kaip nurodyta 90 straipsnio 2 dalyje.

Pradedant AST 5 lygiu, ataskaitoje gali būti pateikiama nuomonė apie tai, ar, atsižvelgiant į pareigūno darbo rezultatus, jis galėtų vykdyti administracines pareigas.

Pareigūnas supažindinamas su ataskaita. Jis gali pateikti pastabų, kurios jam atrodo svarbios.“

3 Tarnybos nuostatų 90 straipsnio 2 dalyje nustatyta:

„Bet kuris asmuo, kuriam taikomi šie Tarnybos nuostatai, gali paduoti paskyrimų tarnybai skundą dėl kiekvieno jo nenaudai priimto akto, ir tuo atveju, kai minėta institucija priėmė sprendimą, ir tuo atveju, kai ji nepriėmė Tarnybos nuostatuose nustatyto sprendimo. Skundas turi būti paduotas per tris mėnesius. Šis terminas pradedamas skaičiuoti:

– nuo akto paskelbimo dienos, jei tai bendro pobūdžio aktas;

– nuo pranešimo apie sprendimą atitinkamam asmeniui dienos, bet ne vėliau kaip nuo tos dienos, kai jis tokį pranešimą gavo, jei priemonė yra skirta konkrečiam asmeniui; tačiau jei individuali priemonė taikoma ir kito asmens nenaudai, terminas šio kito asmens atžvilgiu pradedamas skaičiuoti nuo pranešimo apie aktą gavimo dienos, bet ne vėliau kaip nuo akto paskelbimo dienos;

– nuo atsakymo termino pasibaigimo dienos, jei skundžiamasi dėl prašymo, paduoto pagal šio straipsnio 1 dalį, atmetimo apie jį nepranešant.

Institucija praneša besiskundžiančiajam asmeniui apie savo motyvuotą sprendimą per keturis mėnesius nuo skundo padavimo dienos. Jeigu pasibaigus tam terminui atsakymas į skundą negautas, laikoma, kad priimtas sprendimas skundą atmesti, kuris gali būti skundžiamas pagal 91 straipsnį.“

4 Tarnybos nuostatų 110 straipsnis suformuluotas taip:

„1. Bendrąsias šių Tarnybos nuostatų įgyvendinimo nuostatas priima kiekvienos institucijos paskyrimų tarnyba, pasitarusi su personalo komitetu ir Tarnybos nuostatų komitetu.

2. [Europos] Komisijos priimtos šių Tarnybos nuostatų įgyvendinimo taisyklės, įskaitant 1 dalyje nurodytas bendrąsias įgyvendinimo nuostatas, pagal analogiją taikomos agentūroms. Tuo tikslu Komisija po priėmimo nedelsdama praneša agentūroms apie tokias įgyvendinimo taisykles.

Įgyvendinimo taisyklės agentūrose įsigalioja praėjus devyniems mėnesiams nuo jų įsigaliojimo Komisijoje arba devyniems mėnesiams nuo dienos, kurią Komisija agentūras informavo apie atitinkamos įgyvendinimo taisyklės priėmimą, atsižvelgiant į tai, kuri data vėlesnė. Nepaisant to, kas išdėstyta, agentūra gali taip pat nuspręsti, kad tokios įgyvendinimo taisyklės įsigalios anksčiau.

Išimties tvarka prieš pasibaigiant šios dalies antroje pastraipoje nurodytam devynių mėnesių laikotarpiui ir pasitarusi su personalo komitetu agentūra gali teikti Komisijai pritarti įgyvendinimo taisykles, kurios skiriasi nuo Komisijos priimtų taisyklių. Tokiomis pat sąlygomis agentūra gali prašyti Komisijos pritarti kai kurių iš tų įgyvendinimo taisyklių netaikymui. Pastaruoju atveju Komisija, užuot priėmusi arba atmetusi prašymą, gali agentūros prašyti pateikti jai pritarti įgyvendinimo taisykles, kurios skiriasi nuo Komisijos priimtų taisyklių.

Šios dalies antroje pastraipoje nurodytas devynių mėnesių laikotarpis sustabdomas nuo dienos, kurią agentūra paprašo Komisijos pritarimo, iki dienos, kurią Komisija pareiškia savo poziciją.

Agentūra taip pat gali, pasitarusi su personalo komitetu, teikti Komisijai pritarti įgyvendinimo taisykles, kurios susijusios su kitokiais klausimais nei Komisijos priimtos taisyklės.

Priimant įgyvendinimo taisykles agentūroms atstovauja valdyba arba lygiavertis organas, nurodytas Sąjungos teisės akte, kuriuo jos steigiamos.

3. Priimant taisykles institucijų sutarimu, agentūros nelaikomos institucijomis. Tačiau prieš priimdama tas taisykles Komisija tariasi su agentūromis.

4. Apie šių Tarnybos nuostatų įgyvendinimo taisykles, įskaitant 1 dalyje nurodytas bendrąsias įgyvendinimo nuostatas, ir institucijų paskyrimų tarnybų sutarimu priimtas taisykles informuojami darbuotojai.

5. Institucijų ir agentūrų administraciniai padaliniai reguliariai tariasi vienas su kitu dėl šių Tarnybos nuostatų taikymo. Tuose pasitarimuose agentūroms atstovaujama bendrai pagal taisykles, kurios turi būti nustatytos jų tarpusavio susitarimu.

6. Remdamasis 2 dalyje, įskaitant visus jos pakeitimus, nustatyta tvarka Europos Sąjungos Teisingumo Teismas administruoja kiekvienos institucijos paskyrimų tarnybos priimtų taisyklių registrą, siekdamas įgyvendinti šiuos Tarnybos nuostatus ir tas agentūrų priimtas taisykles tiek, kiek jomis nukrypstama nuo Komisijos priimtų taisyklių. Institucijos ir agentūros turi tiesioginę prieigą prie to registro ir visas teises iš dalies keisti savo taisykles. Valstybės narės turi tiesioginę prieigą prie to registro. Be to, kas trejus metus Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą dėl kiekvienos institucijos paskyrimų tarnybos priimtų šių Tarnybos nuostatų įgyvendinimo taisyklių.“

BĮN 43

5 Siekdama įgyvendinti Tarnybos nuostatų 43 straipsnį, EUIPO taiko 2013 m. gruodžio 16 d. Komisijos sprendimą C(2013) 8985 dėl Tarnybos nuostatų 43 straipsnio bendrųjų įgyvendinimo nuostatų ir Tarnybos nuostatų 44 straipsnio pirmos pastraipos taikymo tvarkos (toliau – BĮN 43). BĮN 43 7 straipsnyje numatyta:

1. Darbuotojo motyvuotas nesutikimas su ataskaita <…> automatiškai reiškia kreipimąsi į apeliacinį vertintoją. <…>

<…>

3. Per 20 darbo dienų nuo motyvuoto nesutikimo su ataskaita dienos ir įvykus šio straipsnio 2 dalyje numatytam pokalbiui apeliacinis vertintojas patvirtina ataskaitą arba ją pakeičia, motyvuodamas savo sprendimą.

<…>

4. Po to, kai apeliacinis vertintojas priima sprendimą, ataskaita tampa galutinė. <…>“

Ginčo aplinkybės

6 Skundžiamo sprendimo 2–14 punktuose nurodytos toliau pateiktos ginčo aplinkybės.

„2 2015 m. liepos 16 d. [ieškovė pirmojoje instancijoje KD] pradėjo dirbti [EUIPO] kaip laikinoji tarnautoja, įdarbinta penkeriems metams pagal Kitų Europos Sąjungos tarnautojų įdarbinimo sąlygų <…> 2 straipsnio f punktą. Ji buvo įdarbinta EUIPO Akademijos skyriuje.

3 2016 m. vasario 15 d. ieškovė buvo paskirta grupės vadove.

4 Nuo 2015 m. ieškovė susidūrė su asmeniniais sunkumais ir sveikatos problemomis. Dėl šių priežasčių reikėjo [*konfidencialu*]. Ieškovė taip pat [*konfidencialu*].

5 2019 m. viduryje ieškovei buvo pateikta metų vidurio stebėsenos ataskaita. Šioje ataskaitoje pirmiausia nurodyta, kad ji „pasiekė iškeltus tikslus iki T 2, išskyrus talentų banko parengimą <…> (procedūra sustabdyta dėl su duomenų apsauga susijusių problemų) ir *IPDentical* (vykstantis konkursas)“, kad ji „jaučiasi užtikrinta kaip grupės vadovė“ ir kad ji „[2019 m. pirmąjį] pusmetį buvo labai aktyvi ir stengėsi siekti rezultatų]“.

6 2019 m. liepos mėn. vyko ieškovės ir administracijos dialogas.

7 2020 m. vasario 3 d. įvyko ieškovės 2019 m. vertinimo pokalbis.

8 2020 m. kovo 11 d. ieškovė gavo ginčijamą ataskaitą.

9 Ginčijama ataskaita prasideda skirsniais „Bendroji informacija“, „Informacija apie darbuotoją“, „Vertinimo dialogas“ ir „Pastabos dėl darbo sąlygų, įskaitant nuotolinį darbą (jei taikoma)“. Kitoje dalyje „Tikslų vertinimas“ „pateikiamas pasiektų rezultatų vertinimas, įskaitant atlikto darbo kokybę ir darbuotojo įsipareigojimus, taip pat [pagrindinius veiklos rezultatų rodiklius],

nustatytus šio vertinimo laikotarpiui“. Šis skirsnis apima komandos tikslus, prie kiekvieno tikslo nurodomas individualus ieškovės indėlis, pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai, atitinkama strateginė sritis ir vertinimas „Tikslas pasiektas“. Vienas iš pagrindinių veiklos rezultatų rodiklių pagal tikslą „Apibrėžtos ir patvirtintos veiklos ir projektų įgyvendinimas [2020 m. strateginis planas] ir [metinė darbo programa]“ apima, be kita ko, talentų banko parengimą pirmąjį ketvirtį. Toliau pateiktos „Bendrosios pastabos dėl tikslų“, kuriose nurodyta, kad ieškovė „pasiekė daugumą nustatytų tikslų“, tačiau dėl duomenų apsaugos problemų talentų banko parengimas vėlavo.

10 Kitas skirsnis pavadintas „Elgesys tarnyboje“. Šiame skirsnyje nurodyta, kad ieškovė „visiškai atitinka lūkesčius“, „tiesiogiai, nuoširdžiai ir sąžiningai bendrauja su kolegomis“ ir „gali pasiekti kompromisą, kai jis reikalingas“.

11 Kitame skirsnyje „Įgūdžių vertinimas“ pateikiamas „darbuotojo įgūdžių vertinimas atsižvelgiant į gebėjimus, kurių reikalaujama pagal pareigų grupę ir lygį“. Šis skirsnis apima devynis įgūdžius. Ginčijamoje ataskaitoje nurodytas kiekvieno iš šių įgūdžių reikalaujamas lygis, kurio EUIPO tikisi iš darbuotojo, atitinkantis tam tikrą balą, ir faktiškai gautas balas. EUIPO vertinimo skalė apima kelis lygius, tarp jų „ugdomas“ (1), „tinkamas“ (2) ir „pažengęs“ (3).

12 Ieškovė gavo reikalaujamą balą „3“ už šešis įgūdžius. Už dar vieną įgūdį ji gavo balą „3“, t. y. didesnį už reikalaujamą balą „2“. O už įgūdžius „Prioritetų nustatymas ir darbo organizavimas“ bei „Atsparumas“ ieškovė gavo balą „2“, tačiau reikalaujamas balas yra „3“. „Bendrosiose pastabose dėl įgūdžių“ paaiškinta, kad ji „rašo greitai, aiškiai ir taisyklingai“, taip pat „turi daug akademinių žinių ir geba jas pritaikyti [EUIPO]“. Vis dėlto, kiek tai susiję su „[jos] prioritetų nustatymu ir darbo organizavimu“, šiose pastabose patikslinta, kad „tam tikrais atvejais jai buvo priminta laikytis terminų ir paskubinti darbus“.

13 Toliau pateikti skirsniai „Plėtros programos įvertinimas“ ir „Bendras vertinimo balas“. Pastarajame skirsnyje nurodytas ieškovei skirtas vertinimo balas „CLR“ arba „atitinka einamoms pareigoms nustatytą lygį“, t. y. trečias nuo galo lygis EUIPO bendrojoje šešių lygių vertinimo skalėje, ir patenkinamas lygis, kaip tai suprantama pagal <…> Tarnybos nuostatų 43 straipsnį. Prie šio balo pateikti tokie „bendri vadovo komentarai dėl vertinimo“:

„Be to, kas nurodyta per liepos mėn. dialogą, per antrąjį pusmetį [ieškovė] pasiekė savo tikslus. <…> [Ieškovė] yra administratorė ir turi būti laikoma pavyzdžiu Akademijos darbuotojams, t. y. turi parodyti tinkamus gebėjimus, laiku atlikti užduotis, nuolat stengtis išlaikyti aukštus darbo rezultatus ir nuolat gerinti darbo kokybę. Šiomis aplinkybėmis pažymėtina, kad kelis kartus jai reikėjo priminti, kad laikytųsi terminų ir kad parodytų iniciatyvą, kurios gali imtis.“

14 2020 m. balandžio 1 d. sudaryti tarnybos sutartis įgaliota tarnyba <…> pranešė ieškovei apie savo sprendimą nepratęsti jos sutarties <…>. Šiame sprendime [ši tarnyba] nurodė atsižvelgusi į ginčijamą ataskaitą.“

Procesas Bendrajame Teisme ir skundžiamas sprendimas

7 2020 m. gegužės 22 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo KD ieškinį, juo ji prašė, pirma, panaikinti ginčijamą ataskaitą ir, antra, atlyginti dėl šios ataskaitos patirtą neturtinę žalą.

8 Grįsdama ieškinį ji rėmėsi trimis pagrindais. Pirmasis pagrindas iš esmės grindžiamas pareigos motyvuoti ir teisės į gynybą pažeidimu, taip pat faktine klaida, antrasis – akivaizdžiomis vertinimo klaidomis, o trečiasis – rūpestingumo pareigos pažeidimu.

9 Skundžiamu sprendimu Bendrasis Teismas panaikino ginčijamą ataskaitą dėl motyvavimo stokos, faktinės klaidos ir rūpestingumo pareigos pažeidimo.

10 Pirma, jis konstatavo, kad vertintojas nemotyvavo KD už įgūdį „Atsparumas“ skirto balo.

11 Antra, jis nusprendė, kad vertintojas neįrodė, jog per referencinį laikotarpį KD iš tiesų buvo priminta laikytis terminų.

12 Trečia, jis nurodė, kad vertintojas neatsižvelgė į KD sveikatos problemas, apie kurias žinojo ir kurios išliko referenciniu laikotarpiu, ir taip pažeidė rūpestingumo pareigą.

13 Vis dėlto Bendrasis Teismas konstatavo, kad ginčijamos ataskaitos panaikinimas savaime yra tinkamas ir pakankamas nurodytos žalos atlyginimas, ir atmetė reikalavimus atlyginti žalą.

Apeliacinės bylos šalių reikalavimai

14 EUIPO Teisingumo Teismo prašo:

– panaikinti skundžiamą sprendimą,

– atmesti ieškinį dėl panaikinimo kaip nepriimtiną ar nepagrįstą arba, nepatenkinus šio reikalavimo, grąžinti bylą Bendrajam Teismui ir

– priteisti iš KD bylinėjimosi apeliacinėje instancijoje ir Bendrajame Teisme išlaidas.

15 KD prašo atmesti apeliacinį skundą ir priteisti iš EUIPO bylinėjimosi išlaidas.

Dėl apeliacinio skundo

16 Grįsdama apeliacinį skundą EUIPO remiasi keturiais pagrindais. Pirmasis pagrindas grindžiamas teisės klaida, padaryta aiškinant Tarnybos nuostatų 43 straipsnį, siejamą su jų 110 straipsniu. Antrasis pagrindas grindžiamas teisės klaidomis dėl praktinių vertinimo gairių teisinio pobūdžio, pareigos motyvuoti pažeidimo, už kurį skirtos sankcijos, ir iš to kylančiomis pasekmėmis. Trečiasis pagrindas grindžiamas faktinių aplinkybių iškraipymu ir klaidingu įrodymų vertinimu. Ketvirtasis pagrindas grindžiamas teisės klaida aiškinant rūpestingumo pareigą ir Bendrojo Teismo pareigos nurodyti motyvus pažeidimu.

Dėl pirmojo pagrindo

Šalių argumentai

17 Pateikdama apeliacinio skundo pirmąjį pagrindą EUIPO tvirtina, kad skundžiamo sprendimo 23–31 punktuose Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą aiškindamas Tarnybos nuostatų 43 straipsnį, siejamą su šių nuostatų 110 straipsniu, kai nusprendė, kad ieškinio dėl vertinimo ataskaitos priimtinumas nepriklauso nuo to, ar išnaudotos visos vidaus teisių gynimo priemonės. Ji tvirtina, kad pagal BĮN 43 7 straipsnį, kuris jai pagal analogiją taikomas pagal Tarnybos nuostatų 110 straipsnio 2 dalį, pareigūnas ar tarnautojas, norintis ginčyti savo vertinimo ataskaitą, iš pradžių taip pat turi pateikti vidaus skundą.

18 KD teigia, kad apeliacinio skundo pirmąjį pagrindą reikia atmesti.

Teisingumo Teismo vertinimas

19 Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad, atsižvelgiant į Tarnybos nuostatų 43 straipsnyje numatytos vertinimo ataskaitos, kurioje išreiškiama laisvai suformuluota vertintojų nuomonė, o ne paskyrimų tarnybos vertinimas, pobūdį, prieš pareiškiant ieškinį dėl tokio akto nebūtina pateikti oficialaus skundo, kaip jis suprantamas pagal Tarnybos nuostatų 90 straipsnio 2 dalį. Taigi ieškinį galima pareikšti nuo to momento, kai vertinimo ataskaita gali būti laikoma galutine (šiuo klausimu žr. 1980 m. liepos 3 d. Sprendimo *Grassi / Taryba*, 6/79 ir 97/79, EU:C:1980:178, 15 punktą).

20 Vis dėlto EUIPO tvirtina, kad ši jurisprudencija netrukdo paskyrimų tarnybai sukurti vidaus teisių gynimo priemonės, kuria pareigūnas ar tarnautojas, ketinantis ginčyti jos vertinimą, turi pasinaudoti prieš kreipdamasis į teismą.

21 EUIPO teigia, kad tokie įgaliojimai paskyrimų tarnybai suteikti Tarnybos nuostatų 43 straipsnio pirmoje pastraipoje, kurios paskutiniame sakinyje nurodyta, kad „[k]iekvienos institucijos paskyrimų tarnyba nustato nuostatas, suteikiančias teisę pateikti apeliacinį skundą laikantis ataskaitos rengimo tvarkos, kuria turi būti pasinaudota prieš pateikiant skundą, kaip nurodyta 90 straipsnio 2 dalyje.“

22 Vis dėlto tokiam aiškinimui negalima pritarti. Nors Tarnybos nuostatų 43 straipsnio pirmos pastraipos paskutiniame sakinyje numatyta, kad kiekvienos institucijos paskyrimų tarnyba priima nuostatas, suteikiančias teisę per vertinimo procedūrą pateikti vidaus skundą, jame nenumatyta, kad pareigūnas ar tarnautojas privalo pateikti tokį skundą.

23 Vadinasi, BĮN 43 7 straipsnis, kuriame Komisija, įgyvendindama Tarnybos nuostatų 43 straipsnį, nustatė sąlygas, kuriomis pareigūnas ar tarnautojas gali pateikti vidaus skundą dėl savo vertinimo ataskaitos, taip pat negali būti aiškinamas kaip nustatantis išankstinę ieškinio pareiškimo teisme sąlygą.

24 Be to, Komisija viršijo jai pagal Tarnybos nuostatų 110 straipsnio 1 dalį suteiktus įgaliojimus priimti bendrąsias Tarnybos nuostatų įgyvendinimo nuostatas, jeigu suformulavusi BĮN 43 7 straipsnį ji papildė Tarnybos nuostatų 90 straipsnio 2 dalyje ir 91 straipsnyje numatytas specialias sąlygas, kurioms esant pareigūnai ir tarnautojai gali kreiptis į teismą.

25 Taigi EUIPO nepagrįstai teigia, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai nusprendė, kad KD galėjo pareikšti ieškinį teisme dėl ginčijamos ataskaitos, prieš tai nepateikusi BĮN 43 7 straipsnyje numatyto vidaus skundo.

26 Vadinasi, apeliacinio skundo pirmąjį pagrindą reikia atmesti.

Dėl antrojo pagrindo

Šalių argumentai

27 Pateikdama apeliacinio skundo antrąjį pagrindą EUIPO tvirtina, kad Bendrasis Teismas skundžiamame sprendime padarė teisės klaidų, kai konstatavo, kad KD vertintojas neįvykdė pareigos motyvuoti, nes nepaaiškino, kodėl už įgūdį „Atsparumas“ KD buvo skirtas mažesnis balas už reikalaujamą, ir kad šis pažeidimas pateisina ginčijamos ataskaitos panaikinimą.

28 Pirma, EUIPO kritikuoja skundžiamo sprendimo 67 punkte pateiktą Bendrojo Teismo teiginį, kad praktinių vertinimo gairių A priedo 3.5.5 punkte numatyta imperatyvi taisyklė, kuri vertintojams yra privaloma. Anot EUIPO, šios praktinės gairės nėra nei teisės aktas, nei elgesio taisyklių visuma, jose pateiktos gairės ir komentarai dėl Tarnybos nuostatų 43 ir 44 straipsnių ir BĮN 43 taikymo. Tuo remdamasi EUIPO daro išvadą, kad praktinių vertinimo gairių A priedo 3.5.5 punkte numatytos rekomendacijos pateikti paaiškinimų, kai įgūdžiai įvertinami mažesniu balu nei reikalaujamas, nesilaikymas nereiškia, kad vertinimo ataskaita yra nemotyvuota, priešingai, nei skundžiamo sprendimo 79 ir 80 punktuose konstatavo Bendrasis Teismas.

29 Antra, EUIPO teigia, kad praktinių vertinimo gairių A priedo 3.5.5 punkte numatyta rekomendacija viršija iš jurisprudencijos kylančius vertinimo ataskaitos motyvavimo reikalavimus. Vertinimo ataskaitoje reikia ne išsamiai apibūdinti tarnautojo darbą, o tik pateikti svarbiausią informaciją.

30 Trečia, tai, kad ginčijamoje ataskaitoje nepateikta paaiškinimų dėl už įgūdį „Atsparumas“ skirto balo, neturėjo įtakos KD vertinimui, kuri pateisintų šios ataskaitos panaikinimą.

31 KD teigia, kad apeliacinio skundo antrąjį pagrindą reikia atmesti.

Teisingumo Teismo vertinimas

32 Pirma, EUIPO tvirtina, kad, priešingai, nei Bendrasis Teismas pripažino skundžiamo sprendimo 67 punkte, praktinių vertinimo gairių A priedo 3.5.5 punkte numatyta rekomendacija, pagal kurią vertintojas turėtų pateikti paaiškinimų, kai vienas ar keli įgūdžiai įvertinami kaip esantys žemesnio lygio nei reikalaujamas, nėra privaloma.

33 Vis dėlto Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad priimdama orientacines administracijos elgesio taisykles ir viešai paskelbdama, kad nuo šiol taikys jas atvejams, susijusiems su šiomis taisyklėmis, atitinkama institucija apriboja savo diskreciją ir iš principo negali nukrypti nuo šių taisyklių, nes priešingu atveju jai gali būti skirta sankcija už bendrųjų teisės principų, pavyzdžiui, vienodo požiūrio ar teisėtų lūkesčių apsaugos, pažeidimą (šiuo klausimu žr. 1983 m. gruodžio 1 d. Sprendimo *Blomefield / Komisija*, 190/82, EU:C:1983:358, 20 punktą ir 2016 m. liepos 19 d. Sprendimo *Kotnik ir kt.*, C-526/14, EU:C:2016:570, 40 punktą).

34 Nagrinėjamu atveju praktinių vertinimo gairių A priedo 3.5.5 punkte numatyta taisyklė ne tik buvo paskelbta, bet ir jos turinys aiškiai pakartotas ginčijamoje ataskaitoje kaip vertintojui skirta instrukcija; ši instrukcija suformuluota taip: „Jei įgūdžiai įvertinami kaip esantys žemesnio lygio, nei būtinas reikalaujamam balui gauti, ir šis lygis turi įtakos veiklos rezultatams, pateikite paaiškinimų skirsnyje „Bendrosios pastabos dėl įgūdžių“.“

35 Šiomis aplinkybėmis konstatuotina, kad Bendrasis Teismas nepadarė teisės klaidos, kai nusprendė, kad ši taisyklė yra privaloma, nepaisant to, kad praktinėse vertinimo gairėse nurodyta, jog jos neturi teisinės galios.

36 Antra, EUIPO kritikuoja Bendrąjį Teismą nustačius vertintojui griežtesnę pareigą motyvuoti, nei reikalaujama jurisprudencijoje. Vis dėlto, kaip jau nurodyta, Bendrasis Teismas tik konstatavo, kad priimdama praktinių vertinimo gairių A priedo 3.5.5 punktą EUIPO pati nustatė vertintojams papildomą pareigą motyvuoti jos pareigūnų ir tarnautojų vertinimo ataskaitas, ir priminė, kad pagal šio sprendimo 33 punkte nurodytą jurisprudenciją vienodo požiūrio ir teisėtų lūkesčių paisymas reikalauja, kad šios pareigos būtų laikomasi.

37 Trečia, EUIPO tvirtina, kad bet kuriuo atveju motyvų stoka, dėl kurios jai priekaištaujama, neturėjo įtakos KD bendro vertinimo pagrįstumui, taigi Bendrasis Teismas klaidingai nusprendė, jog vien motyvų stoka savaime galima pateisinti vertinimo ataskaitos panaikinimą.

38 Vis dėlto SESV 296 straipsnyje nurodyta ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 41 straipsnio 2 dalies c punkte priminta pareiga motyvuoti yra esminis Sąjungos teisės principas, kurio tikslas, pirma, suteikti suinteresuotajam asmeniui pakankamai informacijos, kad jis galėtų įvertinti jo nenaudai priimto akto pagrįstumą ir galimybę pareikšti ieškinį teisme, siekdamas užginčyti jo teisėtumą, ir, antra, leisti Sąjungos teismui vykdyti kontrolę (šiuo klausimu žr. 2022 m. lapkričio 24 d. Sprendimo *Thunus ir kt.*, C-91/21 P, EU:C:2022:928, 81 punktą).

39 Taigi pagal suformuotą jurisprudenciją SESV 296 straipsnyje numatyta pareiga motyvuoti yra esminis procedūrinis reikalavimas, kaip tai suprantama pagal SESV 263 straipsnį (šiuo klausimu žr. 2022 m. sausio 13 d. Sprendimo *YG / Komisija*, C-361/20 P, EU:C:2022:17, 41 punktą), ir jo pažeidimas lemia sprendimo, kuriame nesilaikoma šio reikalavimo, panaikinimą.

40 Taigi Bendrasis Teismas nepadarė teisės klaidos, kai nusprendė, kad ginčijamos ataskaitos motyvavimo stoka pateisina jos panaikinimą.

41 Iš viso to, kas išdėstyta, darytina išvada, kad apeliacinio skundo antrasis pagrindas turi būti atmestas.

Dėl trečiojo pagrindo

Šalių argumentai

42 Pateikdama apeliacinio skundo trečiąjį pagrindą EUIPO teigia, kad skundžiamo sprendimo 93 ir 96–103 punktuose Bendrasis Teismas iškraipė faktines aplinkybes ir neteisingai įvertino įrodymus.

43 Pirma, Bendrasis Teismas perkėlė įrodinėjimo pareigą, reikalaudamas EUIPO įrodyti, kad referenciniu laikotarpiu ji iš tikrųjų priminė KD, kad ši turi laikytis terminų. Be to, administracija neprivalo kiekvieną kartą, kai būtina, siųsti darbuotojui priminimų ar įspėjimų raštu dėl nustatytų terminų.

44 Antra, Bendrojo Teismo motyvuose yra akivaizdžių prieštaravimų, kiek tai susiję su šių priminimų laikytis terminų egzistavimu. Viena vertus, skundžiamo sprendimo 100 punkte jis teigė, kad EUIPO nepateikė jokių įrodymų, kad tokių priminimų iš tiesų būta. Kita vertus, to sprendimo 93 punkte jis atmetė kaip nepriimtiną informaciją, kurią EUIPO nurodė tripliko D 1–D 5 prieduose, kad įrodytų šių priminimų egzistavimą.

45 KD tvirtina, kad apeliacinio skundo trečiasis pagrindas yra nepagrįstas.

Teisingumo Teismo vertinimas

46 Pirma, argumentas, grindžiamas tuo, kad Bendrasis Teismas nepagrįstai perkėlė įrodinėjimo pareigą, nustatydamas EUIPO pareigą įrodyti, kad referenciniu laikotarpiu viršininkas iš tikrųjų priminė KD apie terminų laikymąsi, yra nepagrįstas.

47 Kaip ne kartą yra nusprendęs Teisingumo Teismas, pagal Sąjungos teisės normas nereikalaujama įrodyti neigiamo fakto (šiuo klausimu žr. 1988 m. kovo 24 d. Sprendimo *Komisija / Italija*, 104/86, EU:C:1988:171, 11 punktas).

48 Vadinasi, negalima reikalauti, kad KD pateiktų įrodymų, jog referenciniu laikotarpiu jai nebuvo priminta laikytis terminų.

49 Taigi Bendrasis Teismas nepadarė teisės klaidos, kai nusprendė, kad EUIPO turėjo pateikti bent pirminių įrodymų, kad šie ginčijamoje ataskaitoje minimi priminimai iš tiesų egzistavo. Ši įrodinėjimo pareiga nereiškia, kad EUIPO priminimus ar įspėjimus savo pareigūnams arba tarnautojams turi pateikti tik raštu, tačiau ji turi saugoti reikšmingų arba pakartotinių nusižengimų įrodymus, jei nori jais remtis vėliau.

50 Antra, EUIPO nurodo skundžiamo sprendimo prieštaringumą, nes Bendrasis Teismas suabejojo minėtų priminimų tikrumu, skundžiamo sprendimo 93 punkte atmetęs kaip nepriimtinus šių priminimų įrodymus, kuriuos ji pateikė tripliko D 1–D 5 prieduose.

51 Vis dėlto, kaip skundžiamo sprendimo 88 punkte priminė Bendrasis Teismas, jo Procedūros reglamento 85 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad įrodymai pateikiami pirmą kartą pasikeičiant pareiškimais, o jo 2 dalyje nurodyta, kad dublike arba triplike įrodymai gali būti pateikiami tik su sąlyga, kad vėlavimas juos pateikti yra pagrįstas.

52 Kadangi įrodymai, kuriuos EUIPO laiko galinčiais patvirtinti KD skirtų priminimų tikrumą, be pagrindimo buvo pateikti triplike, Bendrasis Teismas juos atmetė kaip nepriimtinus, taikydamas minėtas Procedūros reglamento nuostatas, ir tai nebuvo kritikuojama apeliaciniame skunde.

53 Vadinasi, konstatavęs, kad, atsižvelgiant į jam pateiktą bylos medžiagą, neįrodyta, jog referenciniu laikotarpiu viršininkas iš tiesų priminė KD laikytis terminų, Bendrasis Teismas sprendime nepadarė teisės klaidos ir jo motyvai nėra prieštaringi.

54 Galiausiai, darant prielaidą, kad argumentas, kuriuo taip pat remiasi EUIPO pateikdama apeliacinio skundo trečiąjį pagrindą ir kuris grindžiamas tuo, kad Bendrasis Teismas iškraipė faktus, yra atskiras nuo pirmųjų dviejų pateikiant šį pagrindą nurodytų argumentų, šį argumentą reikia atmesti kaip nepriimtiną, nes nepateikta paaiškinimų, leidžiančių įvertinti jo apimtį.

55 Taigi apeliacinio skundo trečiąjį pagrindą reikia atmesti.

Dėl ketvirtojo pagrindo

Šalių argumentai

56 Pateikdama apeliacinio skundo ketvirtąjį pagrindą, susijusį su skundžiamo sprendimo 121–129 punktais, EUIPO teigia, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą aiškindamas rūpestingumo pareigą ir pažeidė pareigą nurodyti motyvus.

57 Pirma, Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai nusprendė, kad rengdama ginčijamą ataskaitą EUIPO turėjo tinkamai atsižvelgti į KD sveikatos problemas.

58 Jeigu vertintojas neturi pagrindo manyti, kad darbuotojo neatvykimas į darbą, pateisinamas jo sveikatos problemomis, galėjo turėti didelę įtaką jo darbo rezultatams, jam negalima priekaištauti dėl to, kad savo ataskaitoje jis nepaminėjo šių problemų ir į jas neatsižvelgė.

59 Be to, vertinimo ataskaitose vertinami tarnautojo įgūdžiai, darbo rezultatai ir elgesys tarnyboje per faktiškai dirbtą laikotarpį. Laikotarpis, per kurį jis nebuvo darbe dėl pateisinamų priežasčių (pvz., ligos, nelaimingo atsitikimo, vaiko ar šeimos nario priežiūros atostogų, motinystės atostogų), neįtraukiamas į referencinį laikotarpį. Jei toks nebuvimas darbe yra ilgas arba reikšmingas tiek, kad turėjo įtakos darbo rezultatams, metiniai tarnautojo tikslai gali būti atitinkamai pritaikyti arba jų neįvykdymas gali būti pateisinamas.

60 Taip pat pažymėtina, kad medicininius duomenis tiesiogiai gauna ir tvarko EUIPO medicinos tarnyba ir jie neperduodami vertintojams arba apskritai administracijai. Būtent todėl vertinimo ataskaitose neminimi su darbuotojų sveikata susiję asmens duomenys.

61 Antra, EUIPO tvirtina, kad Bendrasis Teismas nepaaiškino, kodėl vertintojas neįvykdė rūpestingumo pareigos ir to, ką jis turėjo padaryti laikydamasis šios pareigos.

62 EUIPO nesupranta, dėl kokių priežasčių vertintojas ginčijamoje ataskaitoje turėjo nurodyti KD sveikatos problemas, nors apskritai jos darbą jis įvertino teigiamai.

63 Be to, EUIPO mano, kad iš skundžiamo sprendimo negalima suprasti, kaip KD sveikatos problemos turėjo būti nurodytos ginčijamoje ataskaitoje, jei vertintojas negalėjo įvertinti jos sveikatos būklės.

64 Galiausiai EUIPO kyla klausimas, ar Bendrojo Teismo reikalavimas atsižvelgti į KD sveikatos problemas reiškia, kad jos vertinimas turi pagerėti arba būti pakoreguotas. Ji mano, kad taip pat būtų nepagrįsta tarnautojui suteikti pranašumą dėl to, kad jis neatvyko į darbą dėl ligos, kaip ir priekaištauti jam dėl tokio nebuvimo darbe.

65 KD tvirtina, kad apeliacinio skundo ketvirtasis pagrindas yra nepagrįstas.

Teisingumo Teismo vertinimas

66 Primintina, kad rūpestingumo pareiga atspindi abipusių teisių ir pareigų pusiausvyrą, Tarnybos nuostatuose ir pagal analogiją Kitų tarnautojų įdarbinimo sąlygose įtvirtintą viešosios valdžios institucijos ir viešosios tarnybos tarnautojų santykiuose. Kaip ir teisė į gerą administravimą, ši pusiausvyra, be kita ko, reiškia, kad spręsdama dėl tarnautojo situacijos institucija turi atsižvelgti į visas aplinkybes, kurios gali lemti jos sprendimą, ir kad ji turi atsižvelgti ne tik į tarnybos, bet ir, be kita ko, į atitinkamo tarnautojo interesus (šiuo klausimu žr. 2021 m. balandžio 15 d. Sprendimą *FV / Taryba*, C-875/19 P, EU:C:2021:283, 98 punktą).

67 Kaip skundžiamo sprendimo 125 punkte teisingai konstatavo Bendrasis Teismas, rūpestingumo pareiga pirmiausia suponuoja, kad rengdama pareigūno ar tarnautojo vertinimo ataskaitą administracija prireikus turi tinkamai atsižvelgti į jo sveikatos problemas.

68 Nagrinėjamu atveju Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 126 punkte pažymėjo, kad ginčijamoje ataskaitoje visiškai nepaminėtos KD sveikatos problemos, net ir didelės, su kuriomis ji susidūrė referenciniu laikotarpiu, taigi jis padarė išvadą, kad pažeista rūpestingumo pareiga.

69 EUIPO nesutinka su šia išvada; ji tvirtina, kad, pirma, vertinimo ataskaitoje į pareigūno ar tarnautojo sveikatos problemas reikia atsižvelgti tik tuomet, kai šio pareigūno ar tarnautojo sveikatos būklė pateisina tokius ilgus ar dažnus nebuvimus darbe, kad tai trukdo jį išsamiai įvertinti už atitinkamą laikotarpį.

70 Vis dėlto negalima sutikti su tokia siaura vertintojo atsižvelgimo į pareigūno ar tarnautojo sveikatos būklę samprata, nes jo patiriamos sveikatos problemos gali daryti įtaką jo darbo rezultatams ir tais laikotarpiais, kai jis dirba.

71 Antra, EUIPO tvirtina, kad medicininės informacijos konfidencialumas neleidžia jos nurodyti vertinimo ataskaitoje.

72 Vis dėlto šios informacijos konfidencialumas neužkerta kelio tarnautojo, kuris ilgai serga ir dėl to dažnai nebūna darbe, viršininkui sužinoti apie jo sveikatos problemas, net ir nežinant tikslaus jų pobūdžio.

73 Nagrinėjamu atveju neginčijama, kad 2015–2018 m. KD turėjo rimtų sveikatos problemų ir referenciniu laikotarpiu jų dar nebuvo įveikusi, kaip patvirtina jos nebuvimo darbe dėl sveikatos atvejai tuo laikotarpiu, ir kad jos vertintojas žinojo apie šias problemas.

74 Taigi medicininių duomenų konfidencialumas negali pateisinti to, kad ginčijamoje ataskaitoje visiškai neužsiminta apie KD sveikatos problemas.

75 Trečia, EUIPO tvirtina, kad Bendrasis Teismas neįvykdė savo pareigos nurodyti motyvus, nes nepaaiškino, nei kodėl vertintojas pažeidė jam tenkančią rūpestingumo pareigą, nei kaip ginčijamoje ataskaitoje turėjo atsispindėti KD sveikatos problemos.

76 Vis dėlto, kaip priminta šio sprendimo 68 punkte, Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 126 punkte nurodė, kuo ginčijamoje ataskaitoje pasireiškė rūpestingumo pareigos pažeidimas, t. y. ginčijamoje ataskaitoje visiškai neužsiminta apie KD sveikatos problemas.

77 Be to, negalima teigti, kad Bendrasis Teismas nepaaiškino, kaip vertintojas turėjo atsižvelgti į šias sveikatos problemas, nes skundžiamame sprendime konstatuotas rūpestingumo pareigos pažeidimas kyla ne dėl netinkamo atsižvelgimo, bet dėl to, kad šios sveikatos problemos visiškai neminimos ginčijamoje ataskaitoje.

78 Taigi argumentas, kad Bendrasis Teismas konstatavo, jog EUIPO pažeidė rūpestingumo pareigą, tačiau šios išvados nemotyvavo, yra nepagrįstas.

79 Iš viso to, kas išdėstyta, darytina išvada, kad apeliacinio skundo ketvirtasis pagrindas turi būti atmestas.

80 Kadangi nė vienas apeliacinio skundo pagrindas netenkintas, reikia atmesti apeliacinį skundą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

81 Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 138 straipsnio 1 dalį, taikomą apeliaciniame procese pagal jo 184 straipsnio 1 dalį, iš pralaimėjusios šalies priteisiamos bylinėjimosi išlaidos, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi KD reikalavo priteisti bylinėjimosi išlaidas ir EUIPO pralaimėjo bylą, pastaroji turi jas padengti.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (devintoji kolegija) nusprendžia:

1. **Atmesti apeliacinį skundą.**

2. **Priteisti iš Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnybos (EUIPO) bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.